

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง

การจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุดมหาวิทยาลัย
: การวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์

Resource Purchases of Academic Libraries
: An Economic Analysis

โดย

อาจารย์ดวงจันทร์ วรคามิน

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ.2550

ISBN 978-974-671-572-0

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษานี้สำเร็จลงได้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้อำนวยการ สำนักหอสมุด และสถาบันวิทยบริการ รวมถึงรองผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรสารสนเทศ และหัวหน้าฝ่าย/งานทรัพยากรสารสนเทศ ของมหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชน ทั้ง 10 สถาบัน ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรังสิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม และมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ที่ให้การสัมภาษณ์ความรู้เกี่ยวกับห้องสมุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของงานจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ซึ่งตอนเริ่มต้นมีความรู้ในศาสตร์นี้เท่าไรนัก แต่เมื่อได้ทำการศึกษา ก็เห็นความน่าสนใจที่ค้นหาต่อไป

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ที่ได้มอบเงินทุนวิจัยในการศึกษานี้ โครงการนี้ให้ดำเนินการมาโดยตลอด

ดวงจันทร์ วรคามิน

สารบัญเรื่อง

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญเรื่อง	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญรูปภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา	3
1.3 ขอบเขตการศึกษา	3
1.4 นิยามศัพท์	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
1.6 แหล่งที่มาของข้อมูล	5
บทที่ 2 ทฤษฎี เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 เศรษฐศาสตร์ว่าด้วยองค์กรไม่มุ่งกำไร	6
2.2 เศรษฐศาสตร์การศึกษา	8
2.3 เศรษฐศาสตร์และห้องสมุดมหาวิทยาลัย	10
2.4 ทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด	11
2.5 การพัฒนาสารสนเทศห้องสมุด	16
2.6 การเลือกและการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุด	19
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	27
3.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	27
3.2 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	30

3.3 ข้อจำกัดของการศึกษา	32
บทที่ 4 ผลการวิจัย	33
4.1 ทรัพยากรสารสนเทศห้องสมุดและชื่อเสียงมหาวิทยาลัย	33
4.2 การบริหารห้องสมุดมหาวิทยาลัย	36
4.3 แหล่งรายได้ห้องสมุดมหาวิทยาลัย	41
4.4 การคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศ	49
4.5 การจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ	61
4.6 ปัญหาในการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศและวิธีแก้ไข	72
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	77
5.1 สรุปผลการศึกษา	77
5.2 ปัญหาและอุปสรรค	80
5.3 ข้อเสนอแนะ	81
บรรณานุกรม	85
ภาคผนวก	89

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 รายชื่อห้องสมุดมหาวิทยาลัย	28
ตารางที่ 3.2 รายชื่อห้องสมุดมหาวิทยาลัยและเว็บไซต์	29
ตารางที่ 4.1 สมการถดถอยแสดงปริมาณหนังสือและชื่อเสียงมหาวิทยาลัย	33
ตารางที่ 4.2 สมการถดถอยแสดงปริมาณวารสารและชื่อเสียงมหาวิทยาลัย	34
ตารางที่ 4.3 การจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ จำแนกตามประเภททรัพยากร สารสนเทศ ปี 2548	71
ตารางภาคผนวกที่ 1 รายชื่อมหาวิทยาลัยและคะแนนการจัดอันดับมหาวิทยาลัย ของ THES ปี พ.ศ. 2548	90
ตารางภาคผนวกที่ 2 งบประมาณสำหรับจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศ ปี 2548	92
ตารางภาคผนวกที่ 3 เงินค่าบำรุงห้องสมุด ปี 2548	93

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 4.1 สมการถดถอยแสดงปริมาณหนังสือและชื่อเสียงมหาวิทยาลัย	35
ภาพที่ 4.2 สมการถดถอยแสดงปริมาณวารสารและชื่อเสียงมหาวิทยาลัย	35
ภาพภาคผนวกที่ 1 การทดสอบการแจกแจงปกติของตัวคลาดเคลื่อนแบบจำลอง 1)	94
ภาพภาคผนวกที่ 2 การทดสอบการแจกแจงปกติของตัวคลาดเคลื่อนแบบจำลอง 2)	94